

РЕШЕНИЕ

№ 4062

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 22.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **9200** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба с вх. № 35798 от 10.10.2022 година по описа на Административен съд Сфия-град, подадена от Т. М. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], вх.В, ет.4, ап.18, срещу Решение № 1040-21-708 от 15.09.2022 година на директора на Териториално поделение /ТП/ на Националния осигурителен институт /НОИ/ – С., с което е отхвърлена жалба № 1012-21-1120 от 09.08.2022г., подадена от Т. М. Д. и е потвърдено Разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022г. на длъжностно лице по чл.54ж, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, с което на жалбоподателя е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл.54а от КСО.

Навеждат се доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и се иска неговата отмяна от съда. Поддържа се, че са налице законоустановените предпоставки на чл. 54а, ал. 1 от КСО за отпускане на парично обезщетение за безработица, и като е приел обратното и е отказал отпускане на парично обезщетение за безработица, административният орган е приложил неправилно материалния закон. В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, не се явява.

Ответникът по жалбата – Териториално поделение С. на Национален осигурителен институт, чрез процесуалния си представител изразява становище, че жалбата е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена. Поддържа се, че оспореният

административен акт е законосъобразен и съдържа фактическите и правни основания за неговото постановяване. Допълнителни съображения се излагат в писмено становище приложено по делото. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура редовно призована, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, за което оспореният административен акт създава задължения, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на директора на ТП на НОИ– С. град, поради което е процесуално допустима.

Със заявление от 05.07.2022г. Т. М. Д., е сезирал административния орган с искане за отпускане на ПОБ на основание чл. 54а от КСО като декларира прекратяване от 01.07.2022г. на правоотношението със земеделски производител Е. В. Д.. Представил е и копие от заповед №1 от 01.07.2022г., издадена от осигурител ЗП Е. Д., за прекратяване на трудовото му правоотношение, считано от 01.07.2022г., на основание чл. 71. ал. 1 от Кодекса на труда /КТ/.

С разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022г. на ръководителя на осигуряването за безработица, на основание чл.54ж, ал.1 вр. с чл.54а, ал.1 от КСО е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица с мотива: „Т. М. Д. няма осигуряване във фонд Безработица за 12 месеца от последните 18 месеца“.

Срещу постановеното разпореждане е предявена жалба вх. № 1012-21-1120 от 09.08.2022 година, в която е посочено Решение № 2823/27.04.2022 година по описа на АССГ. По повод предявената жалба, като и във връзка с разпоредбата на чл. 54е, ал. 2 от КСО с писмо изх. № 1012-21-1120#1 от 12.08.2022 година е изискано от Държавен фонд „Земеделие“, ЕИК[ЕИК] да предостави на ТП на НОИ С. град копие от цитираното съдебно решение, както и информация изплащано ли е на жалбоподателя обезщетение по чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител.

С писмо изх. № 4023-21-543/16.08.2022 година, от контролните органи на ТП на НОИ-С. град е изискано да бъде извършена проверка на Държавен фонд „Земеделие“, ЕИК[ЕИК], относно коректността на подадените данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за жалбоподателя.

С Определение № 1040-21-625/19.08.2022 година на директора на ТП на НОИ - С. град, е спряно производството по жалба вх. № 1012-21-1120 от 09.08.2022 година, предявена от жалбоподателя, до изясняване на обстоятелството относно произнасянето на АССГ по административно дело № 10439 по описа за 2021 година, Второ отделение, 33 състав, както и от резултатите от изисканата проверка на Държавен фонд „Земеделие“.

С писмо вх. № 1012-21-1120#2 от 17.08.2022 година, Държавен фонд „Земеделие“, ЕИК[ЕИК] предоставя копие от Решение № 2823/27.04.2022 г. на Административен съд София - град, с което съдът е отменил Заповед № 03-РД/3553/08.10.2022г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, с която на основание чл. 100, ал. 1, т. 2 от Закона за държавния служител /ЗДСл/, Д. е временно отстранен от работа, считано от 08.10.2021г., както и бюджетно платежно нареждане за изплатено

обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл за периода от 08.10.2021 г. до 20.05.2022 г.

С писмо вх. № 4023-21-543#1/12.09.2022г., контролните органи на ТП на НОИ - С. град уведомяват, че осигурителя Държавен фонд „Земеделие“, на 17.08.2022г. е подал коректна информация за периода от 08.10.2021 г. до 19.05.2022 г. включително, за Т. М. Д. по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО, съгласно наредба Н-13 от 17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и самоосигуряващите се лица, с код за вид осигурен - „18“ - като за лице, възстановено на работа след влязло в сила съдебно решение.

При съобразяване с гореизложеното е постановено процесното Решение № 1040-21-708 от 15.09.2022 година на директора на ТП на НОИ - С. град, с което е възобновено производството по жалба вх. № 1012-21-1120 от 09.08.2022 година, същата е отхвърлена, а Разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022 година е потвърдено като правилно и законосъобразно.

В хода на настоящото съдебно производство са приобщени материалите, събрани в хода на административно производство, както и представените от ответника писмени доказателства

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи.

Жалбата срещу оспореното Решение № 1040-21-707 от 15.09.2022 г. на директора на ТП на НОИ С. – град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Оспореното Решение № 1040-21-707 от 15.09.2022 г. на директора на ТП на НОИ С. – град е издадено от компетентен административен орган съобразно разпоредбата на чл. 117, ал.1, т. 2, б. „б“ от КСО - ръководителят на съответното териториално поделение на НОИ, съгласно Заповед № 1712 от 17.08.2015г./л.47/, в законоустановената писмена форма, съдържа изискуемите съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити, включително подробни фактически и правни основания за издаването му, като не се установяват нарушения на административното производствените правила.

Потвърденото с оспорвания административен акт Разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022г./л.16/ на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО също е издадено от компетентен орган с оглед нормата на 54ж, ал. 1 КСО и Заповед №1015-21-104 от 12.05.2022г. /л.46/ на директора на ТП на НОИ С.-град, в писмена форма, като са изложени мотиви и не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването му.

По отношение на основния спорен по делото въпрос, а именно съответствието на решението на директора на ТП на НОИ С.-град с материалният закон, съдът намира следното:

Съгласно изискването на чл. 54а, ал. 1 от КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във

фонд „Безработица“ най- малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрацията като безработни в Агенцията по заетостта; не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168; както и не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

Разпоредбата на чл. 54л от КСО определя, че отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО осигурителите са длъжни периодично да представят в Националната агенция за приходите данни за осигурителен доход и осигурителен стаж за всяко лице поотделно. В чл. 4, ал. 1 от КСО са посочени кои лица са задължително осигурени за риска безработица.

Спорът се свежда до това дали Т. М. Д. отговаря на изискването на чл.54а, ал.1 КСО, за да получи претендираното от него парично обезщетение за безработица, а именно внесени ли са дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най- малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването му.

От представените документи и наличната информация в Регистъра на осигурените лица /Р./ длъжностното лице определя, че към датата на прекратяване на правоотношението- от 01.07.2022 г., Т. М. Д. е осигуряван по – малко от изискващите се 12 месеца, от последните 18 месеца и няма право на ПОБ.

Съгласно чл.54в, ал.1 КСО Паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31 декември 2001 г., както следва:

Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31 декември 2001 г. (години)	Срок на изплащане на обезщетението (месеци)
до 3 години	4
от 3 години и 1 ден до 7 години	6
от 7 години и 1 ден до 11 години	8
от 11 години и 1 ден до 15 години	10

С обжалваното разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022г. е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл.54а от КСО.

При проверката, в резултат от която е издадено процесното разпореждане, потвърдено с обжалваното решение правилно административния орган е установил, че този период е от 9 месеца и 20 дни, а именно: от Държавен фонд „Земеделие“ ЕИК[ЕИК] като за лице, работещо по трудово правоотношение на 8 часов работен ден, по 5 работни дни за периода : от 01.01.2021г. до 02.09.2021г. - 8 месеца и 1 ден; от 07.09.2021г. до 17.09.2021г. – 0 месеца и 10 дни; от 20.05.2022г. до 25.05.2022г. – 0 месеца и 5 и от ЗП Е. В. Д. с ЕИК 1789380 като за лице, работещо по трудово правоотношение на 8 часов работен ден, по 5 работни дни за периода от 26.05.2022г. до 30.06.2022г., вкл. - 1 месец и 4 дни или общо 9 месеца и 20 дни.

За периода от 08.10.2021 г. до 19.05.2022 г., включително от осигурител от Държавен фонд „Земеделие“ ЕИК[ЕИК] за жалбоподателя е подадена информация по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО с вид на осигуряване “18” - като за лице, възстановено на работа след влязло в сила Решение № 2823 от 27.04.2021 г. по адм. дело № 10439/2021 г., по описа на АССГ.

Настоящият състав на съда съобрази, че право на парично обезщетение по чл. 54а от КСО имат само лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“. С нормата на § 1, ал. 1, т. 3 от допълнителните разпоредби (ДР) на КСО е дадена легална дефиниция на понятието „осигурено лице“ – физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4 а, ал. 1 от КСО, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Лицето, което е започнало трудова дейност по чл. 10, се смята за осигурено и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Изричното включване в тази дефиниция само на лицата по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО сочи, че законодателят не отчита статута на лицата по чл. 9, ал. 3, т. 2 от КСО (в категорията на които попада Т. Д.) като такъв на осигурени лица. Лицата, чието осигуряване е било прекратено поради уволнение, признато след това от съда за незаконно, не са осигурени лица по смисъла на чл. 54а, ал.1 от КСО, ако не са започнали ефективно осъществяване на трудова дейност, и поради това нямат право на предвиденото по тази разпоредба парично обезщетение. Това тълкуване намира опора и в разпоредбата на чл. 9, ал. 5 от КСО, съгласно която осигурителните вноски по чл. 9, ал. 3 от КСО са в размерите за фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Учителския пенсионен фонд, т. е. не се дължат вноски за фонд „Безработица“, и съответно тези лица не са осигурени за този риск.

Предвид това, за времето, през което Т. М. Д. е бил без работа поради временното му отстраняването, признато за незаконно от съда, от датата на отстраняването до възстановяването му на работа дължимите осигурителни вноски са в размерите за фонд „Пенсии“ и за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Този период се зачита за осигурителен стаж, но незаконно уволнените/отстранените са изключени от категорията на осигурените за безработица лица. Правото на парично обезщетение произтича от осигурителното правоотношение, което пък е налице при започнало

упражняване на трудова дейност, каквото в случая липсва. В същия смисъл е константната практика на Върховния административен съд /Решение № 2552 от 20.02.2019 г. на ВАС по адм. д. № 4968/2018 г., VI о., както и решенията по административни дела № 400/2010 г., № 12047/2012 г., № 12298/2014 г., и др./.

От тази законова уредба следва, че за времето, през което жалбоподателят е бил незаконно отстранен от работа, работодателят като осигурител, не е имал задължението да внася осигуровки за риска „Безработица“. Следователно, поради липсата на осигуряване или задължение за осигуряване за посочения по-горе период точно в този фонд, за Т. М. Д. не възниква материалното право на обезщетение по чл. 54а КСО за същия период.

Съдът намира за нужно да отбележи, че в процесния казус се касае за осигурителен стаж по чл.9, ал.3, т.2 КСО. Именно в хипотезите на ал.3 изрично законодателят в ал.5 на чл.9 КСО е визирал, че осигурителните вноски по ал. 3 са в размерите за фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ и за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Учителския пенсионен фонд, без да е посочил фонд „Безработица“. Нормата на чл.54а, ал.1 КСО обаче изисква да са внесени или дължими осигурителни вноски именно в този фонд „Безработица“, за да възникне право на ПОБ, което в случая не е налице.

С оглед изложеното, съдът намира, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ е законосъобразно на всички основания по чл. 146 АПК, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 16-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. М. Д., ЕГН [ЕГН] срещу Решение № 1040-21-708 от 15.09.2022 година на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. град, с което е отхвърлена жалбата на Т. Д. с вх. № 1012-21-1120 от 09.08.2022г., и е потвърдено Разпореждане № 214-00-9736-1 от 20.07.2022г. на Ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ- С. град.

ОСЪЖДА Т. М. Д., ЕГН [ЕГН], да заплати на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. град, сума в размер на 100 /сто/лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Съдия: